

LETO XXXVIII. Številka 13 Cena 8.— šil. (200 din)
Četrtek, 27. marca 1986

Poštnina plačana v gotovini Celovec P.b.b.

Erscheinungsort Klagenfurt/Izhaja v Celovcu
Verlagspostamt 9020 Klagenfurt/Poštni urad 9020 Celovec

*Vesele velikonočne praznike
želijo vsem zvestim bralkam
in bralcem Našega tednika*

*Uredništvo in uprava NT
Narodni svet koroških Slovencev
Slovenski informacijski center
Krščanska kulturna zveza in
Koroška dijaška zveza*

Če Jezus ni vstal — je prazna naša vera

Na poziv, naj bi vsak imenoval besede oziroma pojme, ki sodijo zanj v sklop pojma „zdraviti“, so navzoči našli sledeče besede: tolažiti, zaupati, ljubiti, poslušati, potrpeti, sočustvovati, čas imeti, streči, negovati, rane spoznati, pomagati nositi, prositi, moliti, priznati, hvaliti, dobro hoteti, tišina, mir, molk, toplota, nežnost, pozdrav, nasmeh, nagovoriti, pisati, nekoga obiskati, pomagati, opogumiti, sprejeti, spremljati, povabiti, iznajdljiv biti, zanimati se, varstvo, povezati, mir skleniti, braniti, vzajemen biti, deliti, podariti, oprostiti, svetovati, svariti, posredovati, praznovati, upanje vzbujati, odpustiti.

Pomota? Kje ostanejo v zvezi z zdravljenjem besede tableta, zdravilo, zdravnik, bolnišnica, injekcija, kopel, operacija itd.?

Vprašanje, ali res ni pomota, je umestno, ko vendar vemo, kakšne tone zdravil v najkrajšem času pogoltnejo ravno Evropejci.

Prav tako enostavna celotna zadeva seveda ni, toda niso zdravniki in tudi mnogi drugi dandanes kot prvi ugotovili, da je človek enota telesa in duše in da je velika večina obolenj duševnega izvora. Poglejmo v naše skupnosti, začeni od

Otroci pri rolkanju.

družin pa tja do političnih organizacij in kamorkoli drugam — vedno manj je soglasja in vedno več posameznih pametnjakov, ki si domišljajo, da je njihova pot prava in edino prava. Največ soglasja si ne pridobi tisti, ki je najboljši, temveč tisti, ki je najbolj spreten, kaj zato, če laže.

Ta shizofrenost, ki se poraja tam, kjer človeka raztrgava na eni strani njegovo najgloblje prepričanje in na drugi strani pritisk s strani družbe, ki ga vleče v smer proti njegovemu prepričanju, je gotovo eden izmed vzrokov obolenj.

Drugi je naseljen blizu tega. Če hočem biti uspešen in kaj veljati, moram dobro zaslužiti, saj naj bi se moja uspešnost videla tudi na zunaj. Posledica tega je, da mi primanjkuje časa za človeka ob sebi, ki me potrebuje. Gorje temu, če bi se me drznil na to opomniti. Nahrulim ga, saj vendar lahko pričakujem nekaj razumevanja od svojih najbližjih. Nezaslišano!

Mnogo smo odkrili, strašno smo uspešni, čedalje bolj bogati, toda glej čudo prečudno: kljub vsemu temu si gremo na živce in ubijamo drug drugega. To se sicer ne vidi neposred-

(Dalje na str. 11)

Tednikov komentar

PIŠE JOŽE WAKOUNIG

Če bi bilo samo to res, o čemer se trenutno v avstrijski javnosti predvsem govori in razpravlja, bi se morali kmalu vsi utopiti v gnojnici korupcije in škandalov. Naj bo to nepregledni splet okoli zavarovalnice „Bundesländer-Versicherung“, naj so to spletkarije okoli predsedniških kandidatur ali vsi tisti milijarde dragi škandali, ki so se trenutno malo zakrili za najnovejšim prahom, ugledu Avstrije in njenih velmož to ne more koristiti. Vsega

njihova država pristopi Organizaciji združenih narodov ali ne. Švicarji so glasovali kljub močni propagandi proti volji svojih političnih voditeljev. Odklonili so pristop k OZN. Ali je bilo to pametno ali ne, o tem naj razsodijo tisti, ki se spoznajo. Važno je, da oblastniki upoštevajo voljo ljudstva. Taka pač je neposredna demokracija, z vsemi svojimi napričakovanimi in neslutnimi zakonitostmi.

Med zakonitosti demo-

Ni še konec upanja

tega ne bi bilo ali vsaj ne v taki silnosti, če življenje pri nas ne bi bilo tako prepleteno s partijskimi in drugimi nitmi. Jörg Mauthe je imel bridko prav, ko je pred svojo smrtjo svaril pred sovjetizacijo Avstrije („Ostblockisierung Österreichs“).

Grozotno je zaskrbljivo, kako se pri nas na primer politiki poživljajo na mnenje ljudstva. Pred leti je ÖVP sprožila referendum proti dunajskemu konferenčnemu centru. Podpisalo ga je približno milijon dvestopetdeset tisoč volilnih upravičencev, med njimi tudi lepo število socialistov. Takratni zvezni kancler Bruno Kreisky je vse tako zavrnil, da je moralo vsakogar, ki mu je količkaj do države, pretresti do kosti. Tako torej ravnajo mogočni z javnim mnenjem, če jim ni po želji. Tudi izjave obrambnega ministra Frischenschlagerja o štajerskem referendumu proti letalom „Draken“ ne pričajo ravno o kakih izrednih volji, da bi se ljudsko mnenje upoštevalo.

Prejšnjo nedeljo so v Švici glasovali o tem, ali naj

kracije spada tudi menjava oblasti. Danes na vladi, jutri v opoziciji. Nekateri naših ministrov so se že tako navadili oblasti, da po vsakem škandalu še mastneje sedijo na svojih stolčkih. To bi že bil pravi politični potres, če bi pri nas kak minister odstopil.

Skoraj nihče ni vedel, kdo da je Anton Türtscher. Od četrta, 20. marca 1986, ni samo (vsaj po koledarju) vigred, tisti dan je vzkliko tudi neko upanje. Predarlški državnozborni poslanec Anton Türtscher je iz protesta odstopil. Ni hotel glasovati proti svoji vesti, ni se hotel dati posiliti od svojih idejnih tovarišev. Drugi so verjetno renčali in se razburjali pa klicali vse hudiče v priče, v odločilnem trenutku so klecnili, stisnili rep med noge in glasovali, kakor jim je bilo naročeno.

Upam, da se Türtscherju ne bo godilo, kakor večini podobnih upornikov. Če je še kaj osebne poštenosti v politiki in drugih javnih službah, bi moral biti Türtscher (sicer pozni) prvi v dolgi vrsti...

Na Dunaju pogovori Slovencev in Hrvatov z Milko Planinc

Sinowatz: v šolstvu samo konsenz z manjšinami!

V torek, 25. marca, se je skupna delegacija koroških Slovencev (dr. Grilc, Karel Smolle, dipl. inž. Wieser, dr. Sturm) in gradiščanskih Hrvatov (dr. Müller, Berlakovič, Resetarič in Karall) na Dunaju pogovarjala s predsednico jugoslovanske vlade, Milko Planinc, ki se je mudila na večdnevem uradnem obisku v Avstriji.

Predsednica jugoslovanske vlade Planinc je razgovore z avstrijskimi zastopniki, predvsem z zveznim kanclerjem dr. Sinowatzem ocenila kot prijateljske, obširne in zelo odkrite. Obe strani sta poudarili pomen stabilnosti v tem predelu Evrope. Razgovori so zajemali skup bilateralnih vprašanj o najrazličnejšem sodelovanju, predvsem na gospodarskem področju. Samoumevno pa je, da je vprašanje slovenske in hrvaške narodne skupnosti v Avstriji bilo pomembna točka razgovorov.

Jugoslovanska stran je odnose z Avstrijo povezala s položajem koroških Slovencev in gradiščanskih Hrvatov in je ponovno zahtevala celovito izpolnitev člena 7 avstrijske državne pogodbe. Milka Planinc je pozdravila dialog med uradno Avstrijo in narodnimi

skupnostmi, je pa poudarila, da je jezik manjšin v javnosti in v šolstvu ogrožen.

Avstrijski zvezni kancler dr. Sinowatz je jugoslovanski ministrijski predsednik zagotovil, da ne bo rešitve brez konsenza z manjšino. Pri tem je očitno mislil na šolstvo, kajti kancler je ponovno potrdil, da je šolstvo izključno zvezno vprašanje in bo v razgovore o njem vključil tudi narodni skupnosti.

Predstavniki koroških Slovencev tokratni razgovor pojmujejo kot nadaljevanje razgovorov v Beogradu (25. februarja 1986). Pozdravili so zamisel Jugoslavije, da je narodni skupnosti treba vključiti v meddržavni kulturni sporazum. Obenem so izpostavili zahtevo po čim večjem vključevanju manjšin v gospodarsko sodelovanje. Nav-

Zvezni kancler Sinowatz v pogovoru z Milko Planinc

zoči jugoslovanski finančni minister Klemenčič je povedal, da je bil formiran kontaktni komite za gospodarsko sodelovanje. V njem bodo sodelovali finančni ministri in gospodarski zbornici. Klemenčič je tudi dejal, da kaže Avstrija večjo pripravljenost za neke vrste „regionalno pogodbo“. Jugoslavija je v razgovorih načela tudi možnost skupnega in medsebojnega vlaganja sredstev v obeh državah.

Zastopniki gradiščanskih Hrvatov so v razgovoru posebej omenili šolstvo, nadalje asimilacijo oz. asimilantske skupine, vprašanje otroških vrtcev in resne finančne probleme.

Pogovorov na Dunaju, ki so jih zastopniki koroških Slovencev ocenili kot jasne in konsekvantne, se je udeležil tudi jugoslovanski veleposlanik na Dunaju, Miloš Krstič.

Občina Pliberk sklenila gradnjo oškega vrtca Bo v Pliberku prostor za slovenske otroke?

Župan Mikusch hotel v diskusiji za dvojezični otroški vrtec vzeti mandatarju EL besedo!

Na zadnji občinski seji v Pliberku pretekli torek je bila gradnja otroškega vrtca v ospredju. Občinski svet je soglasno sklenil gradnjo otroškega vrtca, ki bo stal pribl. 8 do 9 milj. šilingov. Po predstavah arhitektov naj bi bilo v vrtcu prostora za dve skupini otrok, eno celo in eno poldnevno. Enotna lista je s tem v zvezi hotela vedeti od odgovornega referenta mag. Raimunda Grilca (ÖVP), ali bo v novem otroškem vrtcu dvojezične občine Pliberk prostora tudi za dvojezično skupino. Kot pričakovano, Grilc ni dal zadovoljivega odgovora — skliceval se je na še nerešeno vprašanje dvojezičnih otroških vrtcev na zvezni ravni.

Občinski odbornik EL, Jurij Mandl je nato opomnil vse frakcije na obljube, ki so jih dale pred volitvami, ko so se vse zavzemale za enakopravnost vseh občanov, ne glede na jezik in narodno pripadnost. Zahteval je, da se tudi v vprašanju dvojezičnega otroškega vrtca spom-

akcija župana Mikuscha je jasno pokazala, v katero smer koalicijski partner ÖVP diktira pliberško občinsko politiko. Kot rečeno, vprašanje otroškega vrtca v Pliberku je slejkoprej odprto, zelo aktualno pa bo gotovo postalo v dveh letih, ko bo otroški vrtec dograjen.

Kontrolni odbor: ukor Oschmautzu

Kontrolni odbor je v svojem poročilu ugotovil nekaj nekorektnosti, ki so se pripetile v preteklem letu. Tako je podžupan Oschmautz brez dovoljenja oddajal brezplačno gramoz na privatnike, čeprav je za to pristojen mestni svet. Na kritiko je Oschmautz reagiral zelo agresivno in mdr. grozil mest. svet. Partlu, da bo z njim in njegovim resorjem obračunal.

Občinski svet je soglasno sprejel tudi resolucijo, v kateri zahteva priključitev občini južno do Drave na „Südautobahn“. Za priključitev bi bila potrebna gradnja mosta čez Dravo, s tem bi bila zagotovljena temu obmejnemu področju gospodarska priključitev na ostalo Koroško in Avstrijo.

Soglasno je bil sprejet tudi letni obračun, ki je bil lani dokaj pozitiven, saj je mestna občina Pliberk zaključila leto 1985 z dobičkom nad milijon šilingov.

Pogovor NSKS — KSŠŠD

Včeraj, 26. marca, se je novoizvoljeni odbor KSŠŠ na Dunaju pogovarjal s predstavnikoma NSKS. Več o razgovoru bomo poročali naslednjič!

11. kongres slovenskih sindikatov

V petek, 21. in soboto, 22. marca, je v Cankarjevem domu v Ljubljani bil 11. kongres Zveze slovenskih sindikatov, ki se ga je udeležilo nekaj sto zastopnikov delavskih organizacij in podjetij ter sindikalnih skupin Slovenije. Uvodni in s tem glavni referat je imel dosedanjí predsednik Zveze sindikatov Slovenije, Marjan Orožen. Govornik se ni izognil perečim vprašanjem gospodarskega in delavskega položaja v Sloveniji, ampak je kritično in stvarno ocenil delo sindikatov ter tudi možnosti za izboljšanje sedanjega, prav nič zavidljivega gospodarskega položaja.

Delegati so izvolili tudi novo predsestvo Zveze slovenskih sindikatov. Novi predsednik je Primorec Miha Ravnik, do sedaj sekretar predsedstva CK ZKS, tajnik ZSS pa je postal Franc Hribar.

11. kongresa Zveze sindikatov Slovenije so se udeležili kot gostje tudi predstavniki Narodnega sveta koroških Slovencev (delegacijo je vodil podpredsednik dipl. trg. Janko Urank) in Zveze slovenskih organizacij (vodja delegacije tajnik dr. Marjan Sturm), 1. predsednik koroškega deželnege zbora Josef Schantl kot zastopnik koroških sindikalistov ter predstavniki številnih tujih sindikalnih organizacij.

Pogovor o sodelovanju

Medobčinski svet SZDL za Gorenjsko in koordinacijski odbor za mednarodno sodelovanje sta vabila na posvet o sodelovanju gorenjskih družbenopolitičnih in družbenih organizacij in društev z organizacijami koroških Slovencev, ki je bil v soboto, 22. marca, na Jesenicah.

Posveta s Koroške so se udeležili zastopniki NSKS, ZSO, KSOO, KKZ ter gospodarskih in športnih ustanov.

Tajnik ZSO, Marjan Sturm je predstavil člane koroške delegacije in poudaril, naj bi takšni razgovori služili boljšemu medsebojnemu spoznavanju.

V svojih nagovorih sta predsednik koordinacijskega odbora za mednarodno sodelovanje, Slavko Mežek in predsednik Medobčinskega sveta SZDL za Gorenjsko Vili Tomat pokazala na že obstoječo sodelovanje na gospodarskem, kulturnem in športnem področju med Gorenjsko in Koroško

in nakazala možnosti nadaljnega sodelovanja.

V diskusiji je predsednik KSOO, mestni svetnik Fric Kumer najprej predstavil KSOO in njegovo delovanje, nadalje pa je ugotovil, da sodelovanje obstaja bolj na kulturnem področju. Kritično pa je pripomnil, da na novoletnem srečanju v Pliberku niti pliberški niti ravenski župan nista omenila slovenske narodne skupnosti.

Ob koncu pa so navzoči potrdili seznam predlaganih sklepov. Nato je sledil ogled Tehničnega muzeja železarne Jesenice, ki je bil za vse zelo poučen.

J. P.

Huda izguba za madžarsko narodno skupnost

Madžarska narodna skupnost na Gradiščanskem je utrpela hud udarec: dr. Johann Moor, predsednik Gradiščansko-madžarskega kulturnega društva, osrednje organizacije madžarske narodne skupnosti na Gradiščanskem in tudi v Avstriji, je umrl v 61 letu starosti. Po poklicu je bil šolnik.

Narodni svet koroških Slovencev je Gradiščansko-

madžarskemu kulturnemu društvu izrekel globoko sožalje v brzojavki. „Skupno z Vami žalujemo za možem, ki se je neutrudno zavzemal za pravice narodnih skupnosti v Avstriji. Globoko spoštovanje je užival pri zastopnikih naše narodne skupnosti,“ je zapisano v brzojavki NSKS, ki sta jo podpisala predsednik dr. Matevž Grilc in osrednji tajnik Franc Wedenig.

Kaj je prinesla nova tržna ureditev

Poslanec ÖVP Türtscher iz protesta oddal mandat

Ker se predarlški mandatar ÖVP Türtscher ni strinjal z glasovanjem svoje stranke za noveliranje tržne ureditve, je iz protesta oddal v parlamentu svoj mandat.

Za vse mandatarje je Türtscherjev odstop bil veliko presenečenje, ker o tem niti v svoji frankciji nihče ni vedel.

Glavni vzrok za odstop je bila nova ureditev glede prodaje mleka od kmetije. Po njegovem mnenju bo taka ureditev ogrožala obstoj celih družin.

Ta korak predarlškega mandatarja Türtscherja bo prav gotovo imel politične posledice, vsekakor pa je treba reči, da je razveseljivo, da se posamezni mandatar enkrat ni držal frakcijske discipline in je storil to, kar je mislil, da je storiti treba.

Po nešteti pogajanjih je ačetek marca v parlamentu le rišlo do noveliranja tržne ureditve.

Vse tri v parlamentu zastopane stranke so se zedinile za ledečo novelo:

Znižanje splošnega pripevka za prodajo mleka Allgemeiner Absatzförde- rungsbeitrag) od 60 g na 38 g

S 1. marcem 1986 plača net le še 38 g/kg mleka ološnega prispevka za prodajo mleka.

1. julija 1986 je predvideno nadaljnjega znižanja tega prispevka.

Pri dodatnem prispevku je minimalna meja 75% produkcijske cene (= šil. 3,59/kg mleka) in maksimalna meja 100% (kot doslej).

2. Prodaja mleka od kmetije:

Dosedanja prodaja mleka doma bo amnestirana. Jaki je to treba fondu za mlečno gospodarstvo do 15. junija 86.

Za vsako kilo doma prodanega mleka je od 1. 1. 1986 treba plačati pavšalen prispe-

vek v višini šil. 3,—. Za doma prodano mleko je določena minimalna cena v višini šil. 9,—.

- Kmet mora javiti fondu za mlečno gospodarstvo količino mleka, ki ga proda doma in ceno, ki jo zahteva.

- Prodajo mleka od doma bo kontroliral fond za mlečno gospodarstvo.

- Če kmet nima javljene prodaje mleka od kmetije pri prvi pregrešitvi dobi svarilo, drugič pa mu bo skrajšan kontingent za prihodnje leto v obsegu 30%. Pri večkratnih ponovitvah pa stalno krajšanje kontingenta za 20%.

Dohodke iz pavšalnih prispevkov od prodaje mleka na kmetiji bo fond za mlečno go-

spodarstvo investiral kot dodatek k prispevkom za prodajo mleka (60%). Z ostalimi 40% pa naj bi se izboljšal tuzemski konum mlečnih produktov.

3. Zveza ponovno kupuje kontingentne količine

Če kmet prostovoljno preneha z mlečnim gospodarstvom mu zveza plača v naslednjih petih letih za

- prvih 20.000 kg šil. 2,40/kg
- nadaljnjih 20.000 kg šil. 1,60/kg
- vsak nadaljni kg šil. 1,00/kg

Za vse kmete, ki so že prenehali s prodajo mleka velja nova ureditev.

Vsakemu kmetu je dovolje-

no imeti eno kravo za porabo mleka doma.

4. Prodaja kontingenta

Kmet lahko proda fondu za mlečno gospodarstvo kontingentno količino, za katero dobi na pet let letno šil. 2,—/kg mleka. Možno je tudi, da se ta vsota izplača naenkrat.

Maksimalna količina je 60.000 kg za kmetijo.

5. Nova ureditev najemnine:

V bodoče je le še možno vzeti v najem celoten obrat, katerega je treba v dosedanjem obsegu obdelovati.

- Že obstoječe najemniške pogodbe po najdalje šestih letih izgubijo svojo veljavnost.

Najemniške pogodbe je možno 3krat podaljšati za 1—6 let. Pri vsaki novi pogodbi se krajša kontingent za eno četrtino.

- Pri nakupu travnika dobi kmet za vsak ha dodatno 3.000 kg kontingenta (doslej 5.000 kg/ha. Najvišja meja je 60.000 kg.

6. Ukinitve prodaje mleka

Ukinitve prodaje mleka je možna (kontingentna količina ostane nespremenjena), vendar se mora kmet za tako ukinitve obvezati vsaj za 2 leti.

7. Obvezen nakup mlečnih produktov za kmete

Kmet mora vzeti od mlekarne za vsakih 150 kg oddanega mleka 1/4 kg masla ali 1/8 kg masla in določeno količino kakega drugega mlečnega produkta, ki odgovarja 1/4 kg masla.

8. Sanacija v posebnih primerih:

Če je posamezen kmet investiral za mlečno gospodarjenje več kot šil. 500.000,— je možno, da se mu maksimalen kontingent od 40.000 kg zviša na 60.000 kg.

9. Posebne akcije prodaje masla:

Predvidene so večkratne poceni prodaje masla, ki naj zvišajo konzum v državi.

10. Reja dojilj (Mutterkuhhaltung):

Za to točko velja dosedanja ureditev.

Dohnal: Ženske so še vedno diskriminirane

Kot smo že v zadnji številki NT na kratko omenili, je konec preteklega tedna bil na celovski univerzi trodnevni seminar pod geslom „Dekleta znajo več“. Ker se je ob tej priložnosti mudila na Koroškem tudi državna sekretarka Johanna Dohnal in je imela na celovski univerzi zanimiv referat, hočemo danes na kratko podati vsebino tega.

Danes smo tako daleč, da je ženska formalno enakopravna moškemu — na žalost pa je situacija v vsakdanjem življenju še vedno drugačna. Zato je državna sekretarka v svojem referatu „Biti na Koroškem žena“ zahtevala, da družba da ženskam prednost in jih s tem naredi enakopravne.

V skoraj vseh življenjskih področjih so ženske še danes diskriminirane večina. Na primer je njihov zaslužek za 30% nižji od moškega, v vodilnih pozicijah pa prej ko slej skoraj ni žensk. Poleg poklica skrbi žena po navadi še za gospodinjstvo, kar je povprečno 28 ur na teden. Povpraševanja so pokazala, da moški delajo v gospodinjstvu povprečno le 9 ur.

Kaj se je torej naredilo na zvezni ravni za izboljšanje te neugodne situacije za žene?!

Državna sekretarka Dohnal vidi v novi ureditvi, da mora 25% vseh političnih funkcij prevzeti ženski spol, velik korak pri borbi za enakopravnost žene.

Na poseben način se že tudi pospešujejo državne nastavljenke. Potrebno pa bi bilo tudi honoriranje obratov, ki se obvežejo, da nastavijo več žensk.

Da pa bi olajšali ženi dvojno obremenitev — namreč v poklicu in gospodinjstvu — je potrebnih še mnogo novih ureditev. Ena takih ureditev je gotovo ta, da se za karentni dopust lahko odloči tudi moški. Poleg tega je treba ženam priznati za isto delo isto plačo kot moškemu, na razpolago morajo biti celodnevne šole in domovi za otroke.

Deželni glavar Wagner je v svojem pozdravnem govoru dejal, da ženske vedno bolj uveljavljajo svoje interese in vedno bolj vplivajo na javno mnenje. Istočasno pa je deželni glavar Wagner opozoril na dejstvo, da se mlada dekleta vedno spet odločajo za tradicionalno ženske poklice.

Dohnal mu je pritrdila, da se naj bi ženske čim bolj zanimale za napredujoči tehnološki razvoj.

sti-h

Z Antonom Makom,
p. d. Francem na Kotu,
se je pogovarjal
Franc Wakounig

N A Š

G O S T

Lipa je najboljša za kiparjenje

Naš tednik: Kdaj ste začeli rezbariti in rezljati in ali je ta dar že v družini?

Tone Mak: Tega, da danes rezljam, je pravzaprav kriv moj bivši sosed, že rajni Franc Male, po domače Repuc. To je bil nadvse zanimiv človek, pravi umetnik. Rezbaril je in med drugim delal celo denar (o Francu Maleju je Naš tednik ekskluzivno poročal 3. novembra 1983). Repuc mi je nekoč obljubil table za rogovje. Minula je zima, tabel pa nikjer. Ko sem ga nekega dne žugal v gostilni, kaj je s tablami, mi je odgovoril: „Ti imaš sam več časa kot jaz, sam si jih naredi“. Odkrito povedano, razjel sem se in si kupil nekaj nožev in les ter sem začel delati table. Posel mi je kar dobro šel od rok in danes vidim, da kar gre. Dar za rezljanje pa ni v družini, vsaj meni nič ni znano. V bistvu sva Repuc in jaz začetnika rezbarjenja v našem kraju.

Naš tednik: A umetniško žilico pa le imate v sebi, saj ste dolga leta igrali v različnih ansamblih in še danes radi sežete po „lajnah“ in urežete kate-ro za kratek čas.

Tone Mak: Več kot dvajset let sem igral v ansamblih, med drugim pri „Rožanskih fantih“ in pri „Ferlacher Spitzbuben“. Leta 1973 sem imel težko nesrečo s traktorjem in dolgo nisem mogel igrati. Ko sem okreval, pa sem muzikan-tovstvo počasi pa „gvišno“ obesil na klin. Sedaj me rez-barstvo docela izpolnjuje.

Naš tednik: S kakšnim le-som in kaj povečini delate?

Tone Mak: Važna je vrsta le-sa. Za moje delo je najbolj pri-praven mehak les. To so lipa, breza ali vrba. Osebnost imam najrajši lipov les, ker ne razpo-ka in se da najboljše obdelova-ti. Lipa ima tudi najlepše let-ne. Važno je, da je les suh, po navadi ga dobim pri sosedih. Razžagam ga na različno de-bele deske in ga sušim 3—4 leta. Ko je pripraven za obde-lavo, odstranim stržen, ki bi razganjal rezbarijo ali kip in se lotim dela. Večinoma de-

Na Zgornjem Kotu v Selah je Franceva domačija. Na njej s svojo družino gospodari Anton Mak, domačinom in širši okolici bolj znan kot Francev Tone. Ta trden selski kmet si krajša čas z opravi-lom, ki je v naših krajih dokaj nenavadno, a je nje-mu iz dneva v dan ljubše: to je rezbarjenje in kipa-jenje. Poleti je dovolj dela itak na kmetiji, vrhu te-ga Francevo domačijo obišče veliko planincev in prijateljev gora, ki se mimogrede, na poti na vrh ali z njega, radi spočijejo v senci košate lipe. Šele pozno na jesen, ko se že sneg kadi in narava lega k počitku, najde Tone Mak čas za rezbarjenje in kiparjenje — tedaj rezbari in rezlja kipe in deske za lovske trofeje, ter panorame vasi, najrajši seve-da Sel. Tako panoramsko sliko je ob priliki svoje-ga obiska v Selah prejel tudi zvezni predsednik dr. Rudolf Kirchschräger.

Naš tednik je samouku s Kota pogledal čez ra-mena in se z njim pomenil o tem njegovem umet-niškem izražanju.

Anton Mak pri rezljanju kipa.

lam table za lovske trofeje, panoramske slike vasi oz. oko-lice, kot Košute, Borovelj, Sel in seveda kipe. Tu in tam pa še kakega tatmana iz borovi-ne.

Naš tednik: Kako dolgo de-late na kipu oz. na skulpturi?

Tone Mak: Teden dni je že treba računati, kajti ves čas se ne ukvarjam samo z enim in istim kipom ali eno in isto tablo, ampak z različnimi.

Naš tednik: Kako nastaja npr. kip sv. Krištofa, ki stoji tu?

Tone Mak: Najprej bi rad de-jal, da povečini ljudje take ki-pe želijo in potem pridejo k meni. Ko mi povejo svoje želje in predstave, prirežem prime-ren kos lesa in najprej nare-dim grob obsek bodočega ki-pa. Potem se lotim finega rez-barjenja, ki zahteva veliko po-zornosti, potrpežljivosti in skrbnosti. Preden ga polaki-ram oz. položim z voskom, kip še posmirkam, da zadobi čim lepšo podobo.

Naš tednik: Rekl ste, da pridejo ljudje sami k vam z željo, da jim naredite kakšen kip, tablo za lovske trofeje oz. kako leseno sliko. To pomeni, da ste že kar precej znani. Ka-ko je torej šlo naprej, potem, ko ste sami začeli rezbariti?

Tone Mak: Prvotno sem de-lal samo deske za rogovje in naročil je bilo zmeraj več. Kaj kmalu sem med Selani bil znan. Iz Sel pa se je glas, da na Kotu nekdo rezbari, razširil po daljši okolici. Potem sem se pa lotil še rezbarjenja in rezljanja kipov in tudi tu naro-čila niso izostala. Tako sem sliko Sel naredil tudi za zvez-nega predsednika dr. Kirchschrägerja. Užnikovi so me prosili, da bi jo naredil. In res moram reči, da sem s tisto sli-ko sam imel veliko veselja. Ko je dr. Kirchschräger obiskal Sele, sva mu jo z Marjanom Olipom predala.

Sicer pa so moja dela raz-tresena daleč naokoli. Za eno sliko vem, da je v Švici; ta, s panoramo Borovelj, pa bo šla v Nemčijo. Ljudje jih naročajo, jaz pa jih delam, če imam čas.

Naš tednik: ... če imate čas, ste dejali. V bistvu ga imate samo pozimi, kajti pole-ti vam delo na kmetiji ne do-pušča, da bi rezbarili. Kaj pa vaša družina, žena in otroka, pravi k vašemu nevsakdanje-mu konjičku?

Tone Mak: Družina me pod-pira. Če le morejo, mi skušajo pomagati, sin pa že sam dela prve korake v to umetnost in res so mu prve stvari že kar uspele.

Naš tednik: Hvala, za zani-miv pomenek!

„Švila Prerokila“ v Borovljah

V okviru letošnjega Rožanskega izobraževalnega tedna je v petek, 7. 3., SPD „Borovlje“ pripravilo „Večer domačih pripovednikov“. Dvorana pri Bundru se je ta večer spremenila v pripovedovalnico, kjer je beseda stekla o žalik ženah, o strahovih in o starih običajih, o „hajcanju“ in o Florjanovem petju, prav posebej pa o Švili Prerokili ter o Kolomonskih ali „kolomoniš“ bukvah.

Izdajateljica „Švile Prerokile“, dr. Herta Lausegger, je zbolela in z navzočimi se je pogovarjal dr. Pavle Zablatnik. Prav posebno veliko je o Švili

in njenih napovedih znala povedati gospa Urša Grundner, po domače Čežinka iz Glinj. Beseda je dala besedo in preden so se navzoči zavedli, je zvon v bližnjem stolpu odbil kar pozno uro.

Ta večer, ki ga je s kratkim pozdravom začel predsednik društva, Melhijor Verdel, je pokazal, da so, hvala Bogu, še ljudje med nami, ki vedo veliko in zanimivega povedati o „starih“ časih in o nekdanjih običajih v naših krajih. In, da je vse več ljudi, ki jih to izročilo zanima!

-ko-

Ziljska Bistrica: Nenadna smrt Hanzija Kattniga

Kakor blisk z jasnega neba je šla žalostna novica po Ziljski Bistrici in vsej okolici, da je nenadoma umrl zelo poznani in priljubljeni kmet Hanzij Kattnig, pd. Bicar na Bistrici. Pozno zvečer ga je prišel klicat sosed h konju, ker so pričakovali mladiča. Komaj je Bicar vstopil v sosedov hlev in mislil pripraviti vse potrebno za porod, se je zgrudil mrtev na tla. Zadel ga je srčna kap.

Oba večera, ko je ležal na mrtvaškem odru, je bila njegova hiša polna prijateljev in znancev zbranih k „vahtanju“. Ob pogrebu mu je zapel za slovo od doma pred hišo podklostrski pevski zbor „Nmač čriez jezero“, cerkveni pevski zbor pa „Vigred se povrne“. Med mašo se ga je spomnil v zelo lepih besedah g. župnik Stanko Trap.

Rajni je bil vnuk Jožefa Kattnika, ki je zložil vsem Slovincem širom po svetu znano pesem „Tam kjer teče bistra Zila“ in ji dal tudi melodijo. Rajni je bil velik prijatelj domačega šegavega petja in kjer je slišal petje, je bil zraven. Ob praznovanju neke osemdesetletnice v Zahomcu, kjer so peli bistriški in blaški vižarji dolgo v noč, so morali na njegovo izrecno željo še zapeti prav po stari navadi sred vasi:

„Lunca me sije cjeva nuoč,
da še spate me nje umagoč.
Iskat pojdan španeča,
oj le španeča k naj mvajšega.
Da skupaj k dečvan pojdava

čjir sva žje več barte bva.
Lepe sva sprapjevava,
še ljepše sva zajuckava.
Je dečva to zašlišava,
prov mive je zajokava.
Prtjakle sa je solzice,
pa ta bjeli vajšence.

Sedaj moramo pa zapeti še „Domovina mili kraj“, je rekel, in so zapeli:

Domovina mili kraj,
kjer visoke so gore,
kjer zelene so planine
mile trate in doline,
cerkve bele kjer stoje.
Domovina mili kraj.

Domovina mili kraj,
kjer se rožce scvetajo,
bistre vode kjer tečejo,
drobne ptičice pojejo,
kjer preljubi moji so.
Domovina mili kraj.

Domovina mili kraj,
kjer sem ležal v zibelki,
mili mamki v oko gledal,
kjer sem prve vence spletal,
kjer sem užival zlate dni.
Domovina mili kraj.

Sedaj, ko ga že krije domača zemlja, se mi nehote vsiljuje misel, ali se je on s to svojo najljubšo pesmijo poslavljaj?

Žaljuoč družini, ki je veliko prezgodaj izgubila dobrega očeta in gospodarja, naše sožalje, njemu pa, ki je domovje tako ljubil, večni mir v neminljivi domovini.

NKZ

Koča na Bleščeči ohranjena

Vrhovno sodišče na Dunaju je dokončno odločilo, da slovenska planinska postojanka „Koča nad Arihovo pečjo“ na Bleščeči ostane v lasti Slovenskega planinskega društva Celovec in je s tem ovrгло razsodbo beljaškega okrajnega sodišča, ki je planinsko kočo prisodilo lastniku zemljišča Josefu Stickru na Kopanju.

SPD Celovec je v tej težki borbi za ohranitev slovenske planinske koče — procesi so se vlekli od okrajnega v Beljaku preko deželnega v Celovcu do vrhovnega sodišča na Dunaju — uspešno zastopal celovski odvetnik dr. Valentin Kaki.

ČESTITAMO

Gospod Luka Knafel pd. Lukijev oče iz Spodnjih Rut ob Baškem jezeru, praznuje svojo 81-letnico. Ob tem visokem jubileju dobremu in vzglednemu očetu iskreno čestitamo.

Na Obirskem bo te dni praznovala gospa Pavla Piskernik svojo 74-letnico. Slavljenci iskreno čestitamo in ji želimo še mnogo zdravja.

V Limarčah pri Šmohorju je obhajal 74-letnico gospod Anton Rauscher. Iskreno čestitamo.

V Celovcu je te dni slavila svojo 93-letnico gospa Katarina Milavec. Za ta visoki jubilej ji iskreno čestitamo in ji kličemo še na mnoga zdrava leta.

Mariji in Jozeju Blažej iz Letine pri Šmihelu se je rodil drugi otrok — hčerkica, ki jo bosta krstila na ime Sara. Srečnima staršema k veselemu dogodku iskreno čestitamo, mali Sari pa želimo predvsem sreče. Številnim čestitkam se pridružujeta tudi EL Pliberk in uredništvo NT.

Jožef Werdel z Bele pri Galiciji praznuje te dni svojo 60-letnico. Iskreno čestitamo.

V Selah praznuje svojo 60-letnico gospod Jožef Oraže. Ob tem lepem jubileju mu iskreno čestitamo.

Ottu Karnerju iz Škocija-na kličemo vse najboljše za 50-letnico in mu želimo še naprej mnogo zdravih in zadovoljnih let.

Adolf Krivograd — 50-letnik

V Šmihelu je te dni srečal Abrahama znani trgovca Adolf Krivograd. Skupaj z ženo Katarino je iz skromnih začetkov postavil v Šmihelu trgovinski obrat, ki daleč naokoli slovi kot prijazna in dobro založena trgovina. Krivograd ni samo gospodarski steber okolice, ampak tudi narodnopolitični. Slavljencec je prepričan zagovornik samostojne kandidature in politične aktivacije koroških Slovencev in zavzet prosvetar. Vzornemu družinskemu očetu pa ob 50-letnici kličemo še na mnoga leta domačini, znanci in prijatelji ter EL Pliberk, Narodni svet koroških Slovencev in uredništvo NT.

Blato — žalostne vesti

Po kratki, težki in neozdravljivi bolezni je, 22. marca, umrl v bolnici v Celovcu Janez Čik, pd. Kerbičev oče na Blatu.

Rajni se je rodil leta 1912 pri Čiku v Breški vasi, kjer je preživel tudi svoja mlada leta. Sodeloval je tudi v naših kulturnih organizacijah kot pevec in igralec. Do smrti je bil tudi član katoliškega prosvetnega društva v Šmihelu.

Leta 1950 se je priženil k Kerbiču na Blato. Z ženo Joževo sta vsa leta vzajemno in dobro gospodarila na majhni kmetiji, dokupila sta celo nekaj zemlje. Ker je bilo staro poslopje potrebno obnove in je bilo utesnjeno, so pred leti na prostornem zemljišču izven vasi postavili oz. zgradili novo stanovansko hišo z gospodarskim poslopjem.

Pokojni Kerbičev oče je bil zelo veren in narodno zaveden človek, v tem duhu je z ženo Joževo vzgajal tudi otroke. Rad je prebiral naše slovenske liste in se tudi stalno zanimal za našo narodnostno problematiko, tako da je bil vedno na tekočem. Svojim vaščanom je bil pokojni zelo dober sosed. Kljub težki bolezni, ko je pred leti izgubil eno nogo, priklenjen je bil na voziček, je domačim še rad pomagal z delom in nasveti.

Z rajnim Kerbičevim očetom smo vaščani izgubili moža, kot jih je danes le še malo med nami. Delavnost, skromnost, vernost, poštenost in narodna zavednost to so bile vrline katerih se je pokojni vse življenje trdno oprijemal in jih sku-

šal z dobrim zgledom tudi drugim posredovati.

Dragega rajnega smo v sredo, 26. 3., ob obilni udeležbi sorodnikov, znancev in prijateljev na šmihelskem pokopališču položili k večnemu počitku.

Pogrebne obrede je opravil č. g. dekan Srienec. Domači cerkveni pevski zbor je pod vodstvom Miha Sadjaka zapel pretresljive žalostinke.

NT, EL Pliberk, KPD Šmihel izrekajo žalujoči družini iskreno in odkrito sožalje, povezano z željo, da bi njegovo lepo življenje našlo med nami mnogo posnemovalcev. Počivaj v miru dragi rodoljub.

Nadvse nepričakovano nas je po kratki in hudi bolezni pred nekaj tedni za vedno zapustila ga. Johana Scheriau, pd. Štefanova mati na Blatu.

Pokojna je bila zelo tiha, mirna in delavna žena, zato so jo vsi sosedi zelo spoštovali. Dobro in vestno je skrbela za številno gostilničarjevo družino. Drago pokojno ne bodo pogrešali samo domači, temveč tudi vsi vaščani. S snaho Hildo je rada obiskovala farno cerkev v Šmihelu, bila je tudi članica Živega rožnega venca na Blatu.

Pogreb drage pokojne je bil na pliberškem pokopališču, pogrebne obrede je opravil mestni župnik Alojzij Kulmež ob asistenci č. g. dekana Srienca in še enega sobrata s Št. Petra v Labotski dolini. Žalujoči družini izrekamo naše odkrito sožalje. Vaščan

Loče: Matilda Vidic — 80 let

Pretekle dni je v Zgornjih Dobjah praznovala svoj visoki življenjski jubilej osemdesetih let ga. Matilda Vidic ali po domače Kvačičeva Tildi.

Slavljenka izhaja iz zavedne slovenske družine in je že v zgodnjih, mladostnih letih vneto delovala v še komaj ustanovljenem izobraževalnem društvu „Jepa“. Žrtvovala je ves svoj skromni, prosti čas za učenje igralskih vlog ali za vaje same. Kot zelo vestni društvenici so ji bili zaupani tudi blagajniški posli. Poročila je tukajšnjo ga mežnarja Franca Vidica

in mu rodila tri otroke. Čas nacizma družini ni prizanesel in jo pregnal v tujino. Po vrnitvi jo je pričakala izropna domačija in delo na vseh koncih in krajih. Najstarejši sin, ki je bil poročen, je kmalu umrl in po nekaj letih je si nuno sledil tudi oče.

Danes živi na Kavčičevem slavljenka sama s hčerko in življenje ji je naprej en sam delovni dan.

Še na mnoga, zdrava leta ji kličemo vsi — sosedge, društveniki in nekdanji sotrpini.

PISMA BRALCEV

Sonetkrono de Prešeren pri Mohorjevi v Celovcu

Čestitam uredništvu Našega tednika v zavezi ponatisa kritike dvojezičnih izdaj Prešernovega Sonetnega venca pri celovski Mohorjevi založbi v NT z dne 6. 3. 1986. Čestitam zategadelj, ker je našel NT prav edino, ki je bila — bi rekel — malce negativno obar-

vana. Od skupno 14 kritik, ki so že izšle. Ponosen sem, da še imamo v naših vrstah žurnaliste, ki so žurnalisti in pol! To je tisti znameniti „Enthüllungsjournalismus“ (časnikar razgaljevanja?), ki ga sicer v slovenskem časopisju tako zelo pogrešamo.

Le tako naprej — in še na mnogo leta radosti in zadovoljstva!

(prof. dipl. ing. Franc Kattinig, vodja Mohorjeve založbe)

Pevski koncert v Šmihelu

Na cvetno nedeljo, 23. 3. zvečer, je razveselili moški zbor dunajskega krožka številne poslušalce, ki so prišli na koncert v Šmihel.

Zbor dunajskega krožka je zapel v Šmihelu.

Zbor, ki ga vodi simpatični pevovodja Lekši Schuster, šteje 15 članov, v tej zasedbi obstoja šele leto in pol. A kljub svoji „mladosti“ pa so zapeli zdaj krepko kot „Završki fantje“, zdaj otožno vprašajoč „Čej so tiste stezice?“ Vedno pa jih je bilo užitek poslušati. S sboj pa so pripeljali tudi „Podhumški kvartet“, katerega sestavljajo trije nežni glasovi in vodja Lekši Schuster. Lepo so se ujemale melodije „Podhumškega kvarteta“ z glasovi

„Dunajskega krožka“. Posamezne pesmi sta na šaljiv način povezovala Gerti Valentinčič in Lekši Schuster.

Nastopajočim se lepo zahvalimo za glasbeni „šopek“ na samo cvetno nedeljo. Dokler bomo imeli v „metropoli“ tako navdušene pevce, se nam ni treba bati, da bo slovenska pesem utihnila. Želeli bi samo, da bi še večkrat obiskali svojo „provincio“ s podobnimi nastopi.

J. P.

SIENČNIK

9141 DOBRLA VAS, TELEFON 0 42 36 - 22 19

MEDJUGORJE

1. — 4. maja od šil. 790,—
22. — 24. junija od šil. 1040,—

Sarajevo — Mostar — Medjugorje
— Dubrovnik — Split — Zadar

29. maj — 1. junij
vključeno s 3 polpenziji šil. 2200,—

Lep sobotni večer je, ko na brezi med spodnjim in zgornjim „Borovjem“ čakava srnjaka s kar zanimivo trofejo. Po daljšem času se na Figovčev travnik pripase srna z mladičema, ki se ljubo igrata okoli matere. Radoveden pa sem, če se nama ob tem močnem pokanju možnarjev, — danes je namreč sprejem črговиškega novomašnika v Šmihelu —, sploh prikaže oni rjavo-rdeči. Moj gost že trese glavo in si gotovo misli, da ga ob tem pokanju danes ne bo.

Dokler ne utihnejo možnarji na Katarini, se nič ne gane. Sonce se že poslavlja z zadnjimi žarki po Peci. Naenkrat opazim, da se v ovsu pred Bricovimi sončnicami pojavi rdeča lisa. Dolgo traja, preden žival pokaže svojo glavo. Takoj vem, da je to tisti „roglaš“, ki najbi mu Blekovčan pritisnil za pleča kroglo. Sama glava in del trupa se mu vidita iz visokega ovsca. „Tega je treba streljati, ko se prav postavi.“ Gost pokima in od samega veselja žari. Čeprav oba opazujeva čudežno prikazen — za vrağa — ne vidiva, kdaj je srnjak izginil kot kafa.

Močen „gurjak“ pričinja vleči, ko se nama šele ob poslednji luči oni „skrivač“ počasi in previdno po travniku, kakih sto metrov oddaljenemu od najine preže, bliža. Gost si pritisne kopito k licu, ob poku ravno zrem skozi dvogled in točno vidim, da žival po strelu

„Iz jagrske torbe pod Peco“

Piše Stanko Kraut

„Z jogrom, ki je dve borti mimo vcepil!“

na hip še stoji in nato hiti v grmovje. Zdi se mi, da srnjak nekam čudno dviga sprednjo nogo. Sedaj se tudi zame začne tista velika negotovost, ali je zadel ali mimo vcepil? Ker je že skoraj tema, si je treba nastrel v jutru dobro ogledati.

Ko v lepem nedeljskem jutru brez vetra še zadnje zvezde bledijo v porajajoči se svetlobi, sva že na brezi. Opazujem in ugotovim, da je najin stari znanec v Skorjančevem in da naju že vidi in ima v nosu, vznemirjen zaboka, odskoči v

smeri proti nama, lahko ga nekaj sekund občudujem, napravi še nekaj skokov, se ustavi in naju še nekaj časa „zmerja“. Nato jo pobriše v bistriško Breznico. Treba ga je samo previdno zalesti, dobro pomeriti, pa je že zelena smrekova vejica zataktnjena za klobuk.

Sedaj pa previdna kot maček z breze, prekaniti ga hočeva. Na poseki v gornjem koncu se pase in zdi se mi, na sprednjo levo nogo malo napada — čudno, morda ga je

zvečer vendar le malo opraskalo. Sem sinoči le dobro videl, ko je izginil za grmom. Previdno, da ga ne splašiva, stopiva za košato smreko pred nama. Ko žival napravi nekaj skokov v visoko praprot, že mislim, da je za danes vse mimo.

Sonce je že visoko nad zgornjim Borovjem ko kot romarja klečiva pod smreko v upanju, da še pride. Nekaj se gane in iz praprotnega morja se pokaže ta „privezani“. Ta pravi je — streljaj! Medtem, ko gost previdno vzdiguje puško, išče naslon, se roglaš na trideset metrov dobro postavi. Strel. „Rojtam“, ker se okoli njega kadi, da srnjaku po par skokih v nepregledno praprot za zmeraj zmanjka moči. Po daljšem času pa na nastrelu... glej čudo oni iz Blekovca je vcepil v star razpadajoč borov štor. Strelca, jeznega in bledega kot kreda, še „troštam“, da bo pa morda tretjič boljše. Mimogrede domov si še ogledam nastrel večera, najdem tudi par dlak in košček kože, kar mi je v veliko zadoščenje, da sem dobro „pogruntal“ prvi strel. Ker gost ne pride tretjič in mi je boginja lova naklonjena, lovska sreča dana, malo nad levo peto opraskanega rdečega, štiriletnega viteza čez mesec dni sam pošteno pokrižam.

To je dogodivščina brez vsake lovske latinščine.

Zveza koroških partizanov slavila 40-letnico

Med prireditvijo je ZKP predstavila almanah „Korenine žive“ z upodobitvami koroških domačij in hiš ter oseb, ki so partizanom dajale zatočišče. Slike sta naredila umetnica Danica Bem-Gala in France Cegnar, Marjan Remic pa je napisal spremno besedilo.

Almanah, ki ga je napisala Delavska enotnost, sodi v dokumentacijsko dejavnost ZKP, kajti: „ZKP ima vso pravico in dolžnost, da se postavi v bran, če se omadežuje naša polpretekla zgodovina. Zadala si je nalogo, da bo največ, kar bo zmogla, zbrala zgodovinskega materiala in ga dala v raznih oblikah na razpolago.“

Prve izvide almanaha je založba poklonila dr. Gril-

Svečano je v nedeljo, 23. marca, Zveza koroških partizanov v Mladinskem domu v Celovcu praznovala svojo 40-letnico obstoja. To je bila tudi prilika, da organizacija zastavi in usmeri svoje bodoče delovanje oz. njegova težišča. Programski obris organizacije je podal njen predsednik, Janez Wutte-Luc. V svoj govor je vključil tudi razvoj organizacije in njena prizadevanja ter boje za ugled in upoštevanje doprinosna slovenskih koroških partizanov k porazu nacifašizma in osvoboditvi naše države ter k ohranjanju zavesti o slovenskem protinacističnem boju na Koroškem. Posebej je apeliral na mladino, ki naj iz težke zgodovine koroških Slovencev potegne zaključke in se bori za mir in enakopravnost ter proti vojni.

cu, Janezu Wutte-Lucu, Lipeju Koleniku in dipl. inž. Wieserju.

Na proslavi so spregovorili še predsednik ZSO, Feliks Wieser, podpredsednik ZKP Lipej Kolenik in kot gostje predsednik Zveze borcev Slovenije Bogo Gor-

jan, predstavnik avstrijskega uporniškega arhiva dr. Exenberger, predstavnik zveze italijanskih protifašističnih borcev AMPI in zastopnik Antifašističnega komiteja dr. Messner. Sprejeta je bila tudi resolucija, naj se zabrani kandidatura

Scrinzija pri predsedniških volitvah.

Prireditve so popestrili Koroški partizanski zbor, zbor France Pasterk-Lenart (Zarja in Danica), kapelški tamburaši in recitatorki Sonja Marko in Astrid Hobel. Udeležili pa so se je zastopniki družbenopolitičnih, kulturnih in borčevskih organizacij Koroške in Slovenije, med njimi generalni konzul SFRJ Borut Miklavčič, predsednik komisije za manjšinska vprašanja Jeglič, zastopnik KZ-Verbanda Nieschelwitzer in zastopnik ljudskostrankarske borčevske zbeze dv. sv. dr. Sveceny in predstavniki slovenskih osrednjih organizacij.

Franc Wakounig

Okrog Velike noči je na Koroškem ohranjenih mnogo običajev, v nekaterih krajih so še živi, drugje že bolj zamirajo. Skoraj povsod poznamo „Velikonočni žegn“ ali blagoslovitev jedil, blagoslovitev velikonočnega ognja, streljanje z „možarji“ ali topiči, velikonočne raglje in še vrsto drugih navad, med njimi tudi velikonočno kresovanje.

Velikonočna baklada na Radišah

V predkrščanski dobi so pogani na vigred netili kresove in ognje z namenom, da bi z zemeljskim ognjem prišli na pomoč nebeškemu ognju. To je sonce, ki je med zimo močno opešalo in naj bi se spet opomoglo. S kresovanjem so preganjali zimo in klicali vigred. Pozneje je kresovanje prešlo med krščanske obrede kot tudi vrsta drugih. Kresovanje pa je izrazit velikonočni praznik in je še posebej povezan z vigredjo. Velika noč je namreč vedno na prvo vigredno nedeljo po polni luni.

Pred približno desetimi leti je SPD „Radiše“ napravilo letni načrt, v katerem predvideva poleg rednih prireditev tudi ohranjanje in obnavljanje starih šeg in običajev. Dotlej je namreč edino petje novega leta potekalo brez težav. Tako je ponovno zaživel Ciril-Methodovo kresovanje kot tudi nošenje bakel ali velikonočna baklada. Sicer je ta običaj sedaj zelo organizirana stvar, vendar ne bo šel tako hitro v pozabo. Včasih so na vsaki vasi pripravili bakle, ki so jih nosili na krstnico, to je na veliko soboto. Ta običaj je bil živ na vseh, dokler ni prišlo po drugem Vatikanskem koncilu do prenovljenega liturgičnega reda velikonočnih obredov. S tem je nastal pri običajih velik nered in je marsikaj odpadlo in prešlo v pozabo. Na Radišah sedaj prirejajo društveniki velikonočno baklado in to vsako leto v drugi vasi, letos pa bo v Kozju. Že nekaj tednov pred Veliko nočjo, po navadi okrog meseca februarja, začno fantje, ki imajo več časa, pa tudi možje s pripravo bakel. Te so iz suhega borovega ali bukovega lesa. Danes vzamejo tudi „ojstre“, to so koli,

na katerih se suši seno, jim posekajo rogle in jih nacepijo, v razpoke pa nabijejo smolene trske. Ojstre so po navadi že suhe, sicer pa morajo dati bakle sušiti, da ob Veliki noči tudi gorijo. Bakle so velike dva do tri metre.

Po „vstajenju“ v cerkvi se zbere okrog štirideset ljudi na

določenem kraju, s seboj pa prinesejo bakle, ki so jih tedne poprej pripravili. Te zložijo križem na kup in jih nato zažgejo. Ko bakle zagorijo, vzame vsak svojo in se odpravi na dolečno pot. Hodijo navadno v razdalji desetih metrov, zberejo pa si pobočja in griče, ki so daleč vidna in je to krasen pogled iz doline. Ker od bakel padajo trske, morajo zelo paziti, da ne pride do kakšnih požarov, predvsem, kadar je že suha trava. Zato za baklami hodita dva človeka, ki ugašata

trske, ki so odpadle. Ponovno se zberejo na kraju, kjer je pripravljena grmada za velikonočni ogenj. Z baklami zažgo velikonočni kres, nakar okrog ognja stopi moški zbor in zapoje kakšno velikonočno pesem. Pozneje ob kresu prepevajo tudi druge pesmi in navadno traja dolgo v noč, dokler kres ne ugasne. V zadnjem času napravijo ob kresu še križ z lučkami. V Tucah imajo tega vsako leto, tudi, če nimajo ravno baklade.

M. P.

Srečanje rožanskih moških zborov

V kulturnem domu v Ledincah je bilo v soboto, 22. marca, zvečer drugo srečanje rožanskih moških zborov. Prvo je pred dobrim letom dni bilo na Radišah in že kar tedaj so vsi zbori pozdravili zamisel letnega rednega srečanja, ki naj bi ga izmenično organizirala društva. Letošnje sta skupno s SPZ organizirali društvi „Jepa-Baško jezero“ iz Loč ter „Peter Markovič“ iz Rožeka.

V Ledincah so nastopili in sodelovali moški zbor SPD „Jepa-Baško jezero“ — vodi mag. Aleš Schuster; moški zbor SPD „Bilka“ iz Bilčovsa — vodi mag. Mirko Lausegger; moški zbor SPD „Radiše“ — vodi Stanko Wrulich; moški zbor SPD „Borovlje“ — vodi Roman Verdel in kot gost moški zbor dunajskega krožka, vodi Aleš Schuster. Moški zbor SPD „Kočna“ iz Sveč tokrat na žalost ni mogel sodelovati.

Vsak zbor je zapel po štiri pesmi, vmes pa je pred-

stavil sebe in okolico, v kateri deluje. Zbori so v prvi vrsti peli narodne, med drugim tudi nekaj takih, ki še niso zelo znane. Tako je na primer zbor iz Loč zapel pesem o Urharju, nesrečnem lovcu. Ta pesem je v soboto doživela krstno predstavo ne samo v Ledincah, ampak na celem svetu, kot je Franček Černut vedel povedati.

Poslušalci, in teh je bilo toliko, da je bila skoraj dvorana premajhna, so res uživali. Takoj je bila med njimi

in nastopajočimi spletena vez, dovtipi in smešnice ter lahkotno petje pa so prispevali še svoj delež.

Uvodoma sta pevce in poslušalce pozdravila Franci Černut, predsednik SPD „Jepa-Baško jezero“ in Tomaž Ogris, predsednik SPZ.

Koncert so zaključili vsi zbori s skupno pesmijo, ki so se jo naučili na popoldanski vaji. Preden so se pevci razšli, so dejali, da se veselijo že naslednjega srečanja, srečanja rožanskih moških zborov 1987.

Moški pevski zbor „Jepa-Baško jezero“ s predsednikom Černutom.

Predstavitve pesmarice „Ob reki Dravci“ skladatelja Hanzija Artača

V četrtek, 20. marca, je bila v prostorih mladinskega doma SŠD predstavitev zbirke pesmi „Ob reki Dravci“, slovenskega skladatelja, samouka Hanzija Artača, ki je izšla pri založbi „Dravi“.

V pozdrav je zapel mešani študentski pevski zbor „Kamnik“, pod vodstvom Janeza Klopčarja dve Artačevi skladbi: „Oj prelepa dežela Koroška“ in „Domovina“.

Mešani študentski zbor iz Kamnika z Hanzijem Artačem.

Predstavnik založbe „Drava“ Peter Wieser, je v pozdravnih besedah izrazil zadovoljstvo nad tem, da sme otvoriti predstavitev zbirke domačina, ki se je posvetil glasbi. Skladatelj, profesor Samo Vremšak — docent na glasbeni akademiji v Ljubljani, pa je podaril strokovno plat Artačeve zbirke, ki obsega 25 pesmi za zborovsko petje. V profesorju Samu Vremšaku je našel Hanzij Artač strokovnjaka, pri kateremu se še izpopolnjuje.

Nato je dvorni svetnik dr. Pavle Zabltnik orisal življenjsko pot skladatelja Hanzija Artača in pesnice Milke Hartmanove. „Dva koroška kulturna samorastnika, pesnica Milka Hartman in skladatelj Hanzij Artač, sta si podala roko za skupni načrt: pesnica je ponudila svoje poezije, skladatelj pa je le-tim vdihnil svoje melodije in ustrezno harmonijo. Tako je zapisal v spremni besedi dr. Pavle Zabltnik. Sad njegove skupnega kulturnega dela pa je pričujoča zbirka.“

Skladatelj Hanzij Artač se je glasbeno izraževal že pri Vladimirju Prušniku v Železni Kapli, nato je študij harmonije opravil pri prof. Maksu Jurici na srednji glasbeni šoli v Ljubljani. Zdaj pa se še izpo-

polnjuje pri skladatelju prof. Samu Vremšaku.

Leta 1977 je Hanzij Artač ustanovil sam svoj ansambel, s katerim je leta 1979 na Števerjanskem festivalu narodno zabavne glasbe prejel prvo nagrado za svojo skladbo „Ob reki Dravci“.

Artačeve pesmi so se hitro udomačile pri naših zborih. Tudi na predstavitvi pesmarice, so bili navzoči pevovodje, ki bodo gotovo radi segli po njegovih skladbah. Pevski zbor iz Kamnika je nato zapel še nekaj pesmi iz svojega bogatega repertoarja, za konec pa še štiri skladbe Hanzija Artača. Višek prireditve pa je bila gotovo pesem „Ob reki Dravci“, katero je zbor posebno slovesno zapel.

Predstavitve so se udeležili tudi zastopniki KKZ, SPZ, NSKS, ZSO, pevskih društev in še drugih ustanov. Pevcu in skladatelju izpod Obirja — Hanziju Artaču — želimo vsi sodelavci, ki se z njim srečujejo dnevno v „Mohorjevi“, kakor vsi pevci, ki prepevajo njegove pesmi, še mnogo lepih navdihov v svojo lastno srečo in v korist slovenskega naroda na Koroškem.

J. P.

Dr. Grilc predal H. Sucherju spominsko sliko E. Arbeitsteina.

Navdušil je tudi „Trio Korotan“ s pevci pod vodstvom H. Kežarja.

Knittelfeld: pomembni nastop MoPZ „Kralj Matjaž“ in „Trio Korotan“ s pevci

Da je sploh prišlo do tega lepega in pomembnega srečanja, za to velja naša zahvala v prvi vrsti podpredsedniku „Stadtkapelle Knittelfeld“, Petru Eisenschmiedu. To je v svojih pozdravnih besedah poudaril tudi dr. Matevž Grilc. V tej zvezi je omenil ekskurzijo glavnošolskih učiteljev zgodovine iz okraja Knittelfeld k nam koroškimi Slovincem, ki je bila novembra lani in za katero ima velike zasluge prav tako Peter Eisenschmied. Nadalje je dr. Grilc posebno opozoril na to, da so na Koroškem še vedno sile, ki želijo totalno asimilacijo slovenske manjšine in s tem tudi smrt naše lepe kulture. V spomin na res lepo sobotno srečanje s štajerskimi gostitelji pa sta Danica Kežar in dr. Grilc podarila predsedniku „Stadtkapelle Knittelfeld“, Heliju Sucherju, mdr. sliko domačega umetnika Ernsta Arbeitsteina. Slika sta darovali Krščanska kulturna zveza in Slovenska prosvetna zveza.

Poleg „Matjaževcev“ (pod vodstvom Hannesa Košutnika) in „Trio Korotan“ s pevci (vodi: Hanzij Kežar) so tradicionalni vigredni koncert oblikovali še „Stadtkapelle Knittelfeld“ ter

Štajersko okrajno moPZ Knittelfeld je bilo preteklo soboto dejansko pomenju slovenskih pesmi in melodij: na povabilo „Stadtkapelle Knittelfeld“ MoPZ „Kralj Matjaž“ iz Libuč ter „Trio Korotan“ s pevci (SPD „Danica“) navdušila več kot 400 poslušalcev. Mirne vesti lahko zapišemo: podjunski skupini sta bili najboljši glasnik in posrednik naše kulturne dejavnosti — vrhu tega tudi naših upravičenih teženj oz. skrbi za našo preživetje.

MoPZ „Kralj Matjaž“ (vodi H. Kežar) in „Trio Korotan“ (vodi H. Kežar) si je v Knittelfeldu osvojil vsa srca. Prav tako po... Slika: Alois Pšiz

„Big-Band der Stadtkapelle Knittelfeld“: obe skupini imata presenetljivo visok nivo in ju vodi Karl Güttersberger. Sicer pa se že danes vsi veselimo, ko nam bosta vrnili obisk oz. nam v Pliberku zaigrali njune vsekakor zahtevne melodije. Napovedovalec je bil Alfred Maunig od celovškega radia.

Posebno važen nastop sta imela tudi Sonja Marko in Hanzij Tomažič: oba sta bila pristojna za povezavo in sta Štajercem na dokaj simpatičen način predstavila posamezne slovenske pesmi, naše domače kraje ter nenazadnje življenje in želje našega naroda. In če bodo v bodoče prišli prebivalci okraja Knittelfeld spet na Peco ali v okolico Klopinskega in Zabltniškega jezera, se bodo gotovo še bolj kot doslej zavedali — da je ta regija dvojezična. In da bi bilo zelo škoda, če bi poleg naravne lepote zgubila tudi to (kulturno) bogastvo.

-Kuj-

Za tiskovni sklad so darovali: mag. Hanzij Olip, Šmarjeta v R. 120,—; Marija Obid, Vasja vas 10,—; Johan Thaler, Celovec 40,—; N. N., Borovlje 120,—; Josef Olip, Goriče 20,—; Marija Writz, Šteben 60,—; Rihard Dumpelnik, Šteben 40,—; Franc Schlapper, Marija na Zili 10,—; č. g. Kristo Srienc, Šmihel 100,—; družina Jože Wa-

kounig, Mlinče 50,—; Matevž Wakounig, Mlinče 50,—; N. N. Sele pri Škocijanu 60,—; Marija Lamprecht, Podgrad 20,—; Terezija Frantar, Nagelče 25,—; Franc Marolt, Grabalja vas 20,—; Jože Fera, Grabalja vas 60,—; Franc Kuster, Boja vas 60,—; Alojzija Wiegeler, Zahomc 30,—; preč. g. Jurij Buch, Pečnica 200,—; Janez

Safran, Bilčovs 65,—; Janez Korenjak, Treblje 100,—; dr. Anton Feinig, Sveče 100,—; Marko Trampusch, Dob 200,—; Pavel Buch, Klopce 20,—; Elizabeta Miklavčič, Št. Janž 100,—; Blaž Sturm, Lipa ob Vrbi 70,—; preč. g. Mirko Isop, Škocijan 100,—; — Mathias Fritz, Drobolje 40,—; N. N., Žihpolje 70,—;

Če Jezus ni vstal, je prazna naša vera

(nadaljevanje s 1. str.)

no, to zremo včasih samo od tistih, o katerih nam sporočijo, da so nenadoma umrli, ker med nami niso hoteli ali niso mogli več živeti. Zazeblo jih je bilo med nami in so enostavno zmrznili. Nismo imeli časa, da bi jim bili pogledali v obraz ali da bi jih bili vprašali: kako ti je, prijatelj?! Naš pogled je usmerjen venomer naprej, v boljšo, lepšo in srečnejšo bodočnost. Nekega dne se bomo na tej poti ozrli okrog sebe in bomo ugotovili, da smo sami, strahotno sami...

Zakaj ta misel o boleznih in zdravljenju? Zato, ker te dni obhajamo velik praznik ob spominu na največjega zdravnika. Obhajamo Veliko noč, praznik vstajenja od mrtvih Jezusa Kristusa.

Jezusovo vstajenje od mrtvih... — kako tuj se mi zdi ta stavek, če ga v mislih postavim v vrvež naše potrošniške družbe! Kako tuj, čeprav vsi vemo za ta dogodek pred 2000 leti: Jezusa so trpinčili in umorili, tretji dan za tem pa je vstal od mrtvih.

Ne samo, da za ta dogodek vemo, krščeni smo na ime tega Jezusa Kristusa, imenujemo se kristjane — in sicer ravno zaradi tega dogodka! Ker je ta Jezus s svojim vstajenjem premagal smrt in nam zagotovil, da je tudi naša smrt le prehod v novo življenje, zaradi tega smo kristjani. Apostol Pavel piše: — Če Jezus ni vstal, je prazna naša vera!

Začel sem o zdravljenju in poudaril Jezusa kot zdravnika. Janez Krstnik, ki je v zaporu, pošlje svoje učence vprašat Jezusa, če je on tisti, ki naj bi prišel, ali naj čakajo drugega. Jezus je odgovoril: — Pojdite in povejte Janezu, kar ste videli in slišali: slepi vidijo, hromi hodijo, govavi so zo-

pet čisti, gluhi slišijo, mrtvi so obujeni k življenju in ubogim se oznanja blagovest! To veselo sporočilo je namenjeno tudi nam, tebi in meni!

Tebi, ki nisi odrasel samo s svojim telesom in s svojo poklicno izobrazbo, ampak tudi s svojo vero, tega ni treba poudarjati. Sam čutiš, da ti je vera v tega Jezusa Kristusa postala vir življenjske moči.

Tebe pa, ki s svojo vernostjo ne veš kaj bi, ali pa je nimaš, ta spisek tudi ne bo prepričal. Ni čuda. Tega, kar za svoje življenje trenutno potrebuješ, imaš v izobilju, saj si se na vseh potrebnih področjih temeljito izpopolnil. Imaš svoj naslov in svoj poklic. Zavestna vernost bi te pri tem le ovirala.

Svojega otroka boš pustil(a) krstiti in ob prvih vprašanjih, ki ti jih bo stavil, boš opazil(a), da ei s svojo vernostjo ostal(a) otrok. Čas je, da se vprašaš, kaj dejstvo, da si kristjan, zate pomeni. Otroški čevlji so ti odveč: ali jih vržeš proč, ali pa jih potisneš v zadnji predal svoje podzavesti.

Kristjan si. Za Veliko noč boš počival, gledal televizijo, šel v naravo, obiskal kakšnega znanca. Morda se boš udeležil tudi bogoslužja v cerkvi. Če boš šel tja, pa pojdi iz prepričanja, ne iz navade.

Jaz sem prepričan, da je Jezus Kristus ozdravljaval, da je oznanjal blagovest odrešenja, da je trpel in umrl in da je — vstal od mrtvih — zate in zame!

Želim ti, da se ravno ob tem prazniku na novo odločiš ZANJ tudi ti. Našel boš novo luč in smer na svoji poti.

V tem smislu vesele in blagoslovljene velikonočne praznike

Stanko Olip

Vesele velikonočne
praznike želi

ELAN SKI

družba za proizvodnjo
in prodajo
športnih izdelkov

9586 Brnca,
Kärntner Straße 38

**Kmečko
gospodarska
zadruga
Št. Jakob v Rožu**

ŽELI SVOJIM ČLANOM
VESELE VELIKONOČNE
PRAZNIKE

VSEM SVOJIM ČLANOM IN VLAGATELJEM
ŽELI VESELE VELIKONOČNE
PRAZNIKE

**Posojilnica-Bank
PLIBERK**
s poslovalnicama
ŠMIHEL NAD PLIBERKOM
in ŽVABEK

Vsem svojim članom in vlagateljem
želi vesele velikonočne praznike

**Posojilnica-Bank
ŠT. JAKOB V ROŽU**

s poslovalnicami v
LEDINCAH, BAČAH in
PODRAVLJAH

Vesele velikonočne praznike želi vsem
gostom, prijateljem in znancem
GOSTIŠČE — RESTAVRACIJA in
KEGLJIŠČE

JUENA

Čepiče pri Globasnici
Tel. 0 42 30 / 271

VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE ŽELI

**Posojilnica-Bank
Dobrla vas**

s poslovalnicami
ŠKOCIJAN,
SINČA VAS
ŠT. PRIMOŽ

VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE ŽELI

**Posojilnica-Bank
Velikovec**
s poslovalnico
DJEKŠE

V blagovnem prometu pa Vam postre-
žemo z raznovrstnimi pijačami

POSOJILNICA-BANK — ZADRUGA

Globasnica

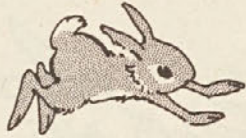
ŽELI VSEM SVOJIM ČLANOM
IN ODJEMALCEM
VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE

VSEM SVOJIM ČLANOM
IN VLAGATELJEM
ŽELI VESELE VELIKONOČNE
PRAZNIKE

**Posojilnica-Bank
Železna Kapla**
s poslovalnico
MIKLAVČEVO

VSEM SVOJIM ČLANOM,
VLAGATELJEM IN KUPOVALCEM
ŽELI VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE

**Posojilnica-Bank
Bilčovs
s poslovalnicama
KOTMARA VAS in
ZADRUGA-MARKET**

Bilčovs, tel. (0 42 28) 22 25
Kotmara vas, tel. (0 42 20) 22 42

VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE
ŽELI VSEM ODJEMALCEM,
PRIJATELJEM, ZNANCEM IN
SORODNIKOM

TRGOVINA — KMETIJSKI STROJI

Krivograd

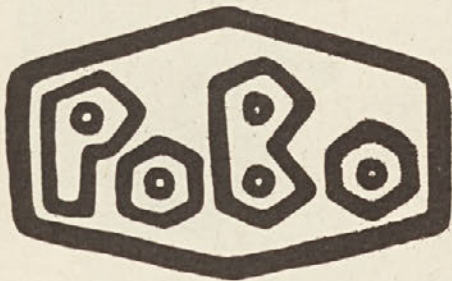
ŠMIHEL NAD PLIBERKOM
telefon 0 42 35 - 25 37

VSEM CENJENIM ODJEMALCEM,
GOSTOM IN ZNANCEM

VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE

VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE
ŽELI SVOJIM ČLANOM
IN VLAGATELJEM

**Posojilnica
Borovlje**

VSEM POSLOVNIM PRIJATELJEM
IN ZNANCEM ŽELI VESELE
VELIKONOČNE PRAZNIKE
družina

Štefan Gregorič
Mala vas — Globasnica

**Mihej
Antonič**

hotel »ROŽANSKI DOM«

Reka pri Št. Jakobu v Rožu

VESELE
VELIKONOČNE
PRAZNIKE
ŽELI

Vsem obiskovalcem, odjemalcem, gostom
in poročnim parom

Šoštar - Smrečnik

A & O samopostrežna trgovina
in restavracija z dvorano
za vsakovrstne prireditve

GLOBALNICA

VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE
ŽELI

mehanična delavnica/Maschinenhandel

**Johann
LOMSCHEK**

9141 Št. Lipš, tel.: 0 42 37 - 22 46
Dobrla vas

Walter Ottitsch

Delavnica: 9072 Bilčovs —
Podgrad 7
telefon (0 42 28) 27 39

**Kmečko-
gospodarska
zadruga
Brnca**

ŽELI SVOJIM ČLANOM
IN VLAGATELJEM
VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE

feste

Schlafcomfort

Steppdecken-, Bettwaren-
und Matratzenfabrik
Gesellschaft m. b. H.

UNSERE SPEZIALERZEUGNISSE
STAPPDECKEN ALLER ART
FEDERKERNMATRATZEN
SOWIE POLSTERMÖBEL

Bleiburg

VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE
ŽELI

**dr. Valentin
Kaki**

odvetnik

9020 Celovec
8.-Maistraße 20/1
tel.(04222) 56820

VSEM CENJENIM
ODJEMALCEM, PRIJATELJEM
IN SVOJIM USLUŽBENCEM

ŽELI
VESELO VELIKO NOČ

LESNO PODJETJE

Franc Gasser

BILČOVS — LUDMANNSDORF 26
telefon 0 42 28 - 22 19

VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE ŽELI
VSEM ČLANOM IN VLAGATELJEM VAŠA

**Posojilnica-Bank
LOČILO**

telefon (0 42 27) 24 19

VESELE
VELIKONOČNE PRAZNIKE

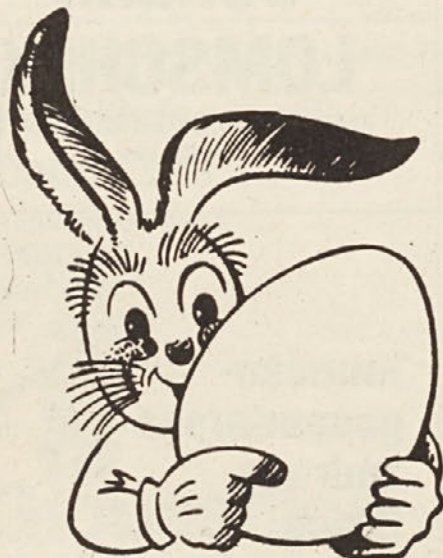
Predsednik NSKS

dr. Matevž Grilc

ODVETNIK

CELOVEC
Karfreitstraße 14/III

telefon (0 42 22) 54 2 67

GRADBENO PODJETJE
ZA VISOKE, NIZKE IN
ŽELEZOBETONSKE GRADNJE

Ing. Johann

Palmisano

9184 ŠT. JAKOB V ROŽU
telefon (0 42 53) 335

Vesele velikonočne praznike želi

Inž. Anton Schlapper
Elektropodjetje

9184 ŠT. JAKOB V ROŽU
telefon (0 42 53) 22 16

Življenje - Smrt

Naše želje po življenju ni mogoče zatrei; želimo si zdravja, želimo si spoštovanja, želimo si ljubezni, želimo si česa lepega. Toda ali ne ogroža življenja smrt? Smrt ni naša usoda šele na koncu naših dni, zalezuje nas že sredi življenja; kot smrt zakonske zveze, kot smrt ljubljenega otroka, v trpljenju, ki traja vse življenje.

de starben

„s Kind aus den Trümmern der zu einem Drittel zerstörten 18-Millionen-Stadt von vier Minuten wurde diese zweitgrößte Stadt der Welt zu einem gigantischen Totenfeld 3000 Tote, Zehntausende Verletzte. (Vier Seiten Bildbericht.)“

Spričo teh mnogoterih srečanj s smrtjo človek ne vidi izhoda. Cerkev ohranja med nami upanje, ki ga je sama prejela v dar: „Bog je pokazal svojo oblast in moč na Kristusu, ki ga je obudil od mrtvih.“ (Iz Nove zaveze.) S tem upanjem objema Cerkev mnogotero smrt sredi življenja in ob koncu našo smrt. Cerkev nas ohranja na strani življenja – tudi ob smrti.

Informacija katoliške Cerkve na Koroskem

Vaš
Svetovalec

topsport

se Vam priporoča s kompletnim programom za zimski šport

Prodajam

**APNO ZA
BELJENJE**

Jože Blažej, Letina
9143 Šmihel pri Pliberku
Tel.: (0 42 35) 25 48

PRODAM

ENONADSTROPNO HIŠO
v Železni Kapli, Schulhausgasse 156. Telefon od 13.00 ure naprej:
0 42 76 / 49 91

KMETJE POZOR!

Prodam novi samohodni Vogel & NOOT obračalnik (Heuwiesel) 10 PS
namesto šil. 51.800,—
za samo šil. 30.000,—
Nadaljne informacije
tel.: 0 42 35 / 21 94

ZADRUGA
Vedno zaupanja
vredna —
Vaša domača

**MI ŽE DOLGO
TISKAMO PRI
MOHORJEVI!**
ŽE JUTRI TUDI VI?
Tel.: (0 42 22) 56 5 15 / 12

PRIREDITVE

● **Zilska Bistrica****BOŽANSKA KOMEDIJA**

Prireditelj: Slovensko prosvetno društvo „Zila“

Čas: ponedeljek, 31. 3., ob 15. uri
Kraj: Kulturni dom na Zilski Bistrici

● **Sele****ČASOVNO VZPOREDJE V BIRKENWALDU**

(Viktor E. Frankl)

Prireditelj: KPD „Planina“ v Selah

Čas: v ponedeljek, 31. 3., ob 19. uri

Kraj: farna dvorana v Selah

Nastopa: igralska skupina SPD

„Zarja“ v Železni Kapli

Režija: Polde Zunder

● **Št. Primož****NAMIZNOTENIŠKI TURNIR**

Prireditelj: KZZSM Škocijan

Čas: v ponedeljek, 31. 3., ob 13. uri

Kraj: Kulturni dom v Št. Primožu

● **Bilčovs****ŠAH TURNIR**

Prireditelj: SPD „Bilka“ v Bilčovsu

Čas: v ponedeljek, 31. 3., ob 10. uri

Kraj: gostilna Knaberle v Velnji vasi

● **Celovec****KOMAJ DO SREDNIH VEJ**

Prireditelja: Slovenska prosvetna zveza in Mladinski dom SŠD

Čas: v četrtek, 3. 4., ob 20. uri

Kraj: Mladinski dom SŠD v Celovcu

Gostuje: Igralska skupina SPD „Danica“ v Št. Primožu

● **Šmarjeta v R.****JUNONA IN PAV —**

Sean O.-Casey

Prireditelj: Katoliška prosveta v Šmarjeti v Rožu

Čas: v ponedeljek, 31. 3., ob 19.30 uri

Kraj: Farna dvorana v Šmarjeti v Rožu

Gostuje: igralska skupina SPD „Radiše“

● **Celovec****ZMAJ — premiera**

Prireditelja: Modestov dom in SKD v Celovcu

Čas: v petek, 4. 4., ob 19.30 uri

Kraj: Modestov dom v Celovcu

Nastopa: igralska skupina dunajskih študentov

Režija: Rudi Vouk

● **Dom v Tinjah**

v sredo, 2. 4., od 9. do 17. ure
TEČAJ ZA SPRETNE ROKE: ŠJ-
kanje na keramiko
Voditeljica: Erika Malle, Dellach

od sobote, 5. 4., ob 14.30, do nedelje, 6. 4., ob 16.30
PRIPRAVA NA ZAKON, slov.
Spremljevalec: rektor Jože Koepinig

v soboto, 5. 4., ob 19. uri
PREDAVANJE
„Okultni Fenomeni in krščanska vera“, nem.
Referent: dr. Bernhard Wenisch, Salzburg

od nedelje, 6. 4., ob 18. uri, do nedelje, 19. 4., ob 13. uri
SOCIALNI SEMINAR ZA ŽENE, nem.
Vodi: dr. Lieselotte Wohlgenannt

Prijave in informacije: REFERAT ZA ŽENE 0 42 22 / 51 11 66.

v nedeljo, 27. 4., od 14.—19. ure
ALI RADIĀSTESIA LAHKO OD-
PRE NOVE POTI V ZDRAVLJE-
NJU RAKA S POMOĀJO RESO-
NANĀNEGA MERJENJA
Referent: arch. dipl. ing. Paul Artmann, Wien

v nedeljo, 27. 4., ob 19.30 uri
KONCERT NA KLAVIRJU
Nastopa: mag. Bruno Petrischek

v ponedeljek, 28. 4., ob 19. uri
Odprtje razstave
RUDIJA DOLĀANA
Skulpture, kipi svetnikov in upodobitve iz kmeĀkega Źivljenja

od srede, 30. 4., ob 15. uri do Āetrka, 1. 5., ob 17. uri
DNEVI ZA MINISTRANTE
z duhovnim in druŹabnim programom
Voditelj: kpl. Peter Olip

● **Źitara vas****10 LET MATURE LETNIK 1976**

Čas: v nedeljo, 30. 3. 1986, od 18.00 ure naprej

Kraj: Źitara vas — gostilna Rutar

KLASIĀNA GRĀIJA in KRETA — potovanje

Čas: od 25. 4. do 3. 5. 1986

Prijave: na Dom v Tinjah do 10. aprila 1986

Izvedba: potovalna agencija CARTRANS v Celovcu

Cena: Źil. 4500,—

Podrobnejše informacije v KATOLIĀKEM DOMU PROSVETE V TINJAH

ŠAH

Prva zmaga BilĀovŹčanov

Tretjo ekipo Źahovskega druŹstva Slovenske Źportne zveze, ki tekmuje v 3. razredu vzhod, sestavljajo Źahisti iz občine BilĀovs. Trikrat jim je v letošnjem prvenstvu Źe uspelo, da so z nasprotnikom remizirali, petkrat pa so Źe podlegli.

Preteklo soboto pa so konĀno tudi oni slavili zmago. In to kar v nezasliŹani viŹini s 6:0! S tem imajo BilĀovŹĀani zdaj Źe 27,5 toĀke na svojem kontu.

Postava: Gasser Hanzi I — Rassinger I 1:0, Gasser Hanzi II — Rassinger II 1:0, Ogris-MartiĀ GaŹpar — Stadler 1:0, Ogris-MartiĀ Filip — Steurer 1:0, Kernjak Franc — Pack 1:0, Weber Mihi — Kremsbrucker 1:0.
Rezultat: SŹ Posojilnica BilĀovs III — SG Toyota/Grieber II 6:0.

TURNIRJI — TURNIRJI — TURNIRJI — TUR

Źahisti Slovenske Źportne zveze uspeŹno nastopajo na turnirjih na KoroŹkem. Meseca februarja sta se **Lojze Gallob** in **Franci Rulitz** udeleŹila prvenstva mesta Beljaka. V skupini A (16 udeleŹencev) je Gallob zasedel osmo mesto, Rulitz pa je v skupini B (18 udeleŹencev) postal celo tretji! ObĀinskega prvenstva v Vrbi se je udeleŹil vodja slovenskih Źahistov **Ivan P. Lukan** in osvojil 6.—8. mesto (16 udeleŹencev). Tekom turnirja je Lukan celo premagal obĀinskega prvaka iz leta 1984. Trenutno zastopata SŹZ Lojze Gallob in **dir. Ivko Ferm** na turnirju v BekŹtanju. Turnir Źe ni konĀan; po Źtirih kolih ima Ferm 2,5 toĀke, Gallob pa 1,5. Na VelikonoĀni ponedeljek pa bo prav tako v BekŹtanju hitropotezni turnir, katerega se bo udeleŹila tudi cela vrsta slovenskih Źahistov.

Einreichung der Abgabenerklarungen 1985

Das Bundesministerium für Finanzen bittet zu beachten, da nach den gesetzlichen Bestimmungen die Frist für die Einreichung der Abgabenerklärungen 1985 bzw. zum 1. Jänner 1986 mit 31. März 1986 (1. April 1986) abläuft.

Da Lohnzettel erst nach dem 31. März 1986 ausgestellt werden dürfen, sind Abgabenerklärungen für 1985 bzw. zum 1. Jänner 1986 von Abgabepflichtigen, die nicht von berufsmäßigen Parteienvertretern vertreten werden und in deren Einkommen Einkünfte aus nichtselbständiger Arbeit enthalten sind, als noch rechtzeitig eingebracht anzusehen, wenn sie bis spätestens 15. Mai 1986 beim zuständigen Finanzamt eingereicht (zur Post gegeben) werden. Eienen entsprechenden Hinweis enthalten die Einkommensteuererklärungen.

Wie schon in den Vorjahren ersucht das Bundesministerium für Finanzen zu beachten, daß die Abgabenerklärung 1985 für Einkommen-, Umsatz- und Gewerbesteuer sowie für die Abgabe von alkoholischen Getränken für die Bearbeitung und Bescheidausfertigung im automatisierten Verfahren erstellt sind. Da die Daten der Erklärung von der elektronischen Datenverarbeitungsanlage übernommen werden, ist es besonders wichtig, daß alle zutreffenden Zeilen neben den eingerahmten Kennzahlen richtig ausgefüllt werden. Bloße Hinweise auf Beilagen genügen daher nicht. Unvollständig oder fehlerhaft ausgefüllte Erklärungen können im Rahmen eines automatisierten Festsetzungsverfahrens unrichtige Bescheidausdrucke auslösen, deren Richtigstellung sowohl dem Bürger als auch dem Finanzamt einen an sich vermeidbaren Arbeitsaufwand verursachen.

Das Bundesministerium für Finanzen weist weiters darauf hin, daß den Einkommensteuererklärungen für 1985 von Abgabepflichtigen, in deren Einkommen Einkünfte aus nichtselbständiger Arbeit enthalten sind, nur solche Lohnzettel anzuschließen sind, die nach dem 31. März 1986 ausgestellt wurden.

(PlaĀan inserat)

Planica: Nykänen tretjič osvojil svetovni pokal

Preteklo soboto in nedeljo je vabila Planica najboljše skakalce v prelepi turistični kraj, da v športnem duhu izžrebajo najboljšega skakalca pretekle zime. Terminski kalendar je obsegal dve konkurenci. V soboto so skakalci skakali na 70-metrski skakalnici, v nedeljo pa na 90-metrski. Tekmovanja sta se udeležila tudi Zahomčana Franc Wiegeler in Paul Erat.

Nad dvajset kramarjev se je borilo proti lakoti in žeji gledalcev, kar jim je očitno tudi uspelo, saj smo kar kmalu prisluhnili harmonikašem in malim zborčkom, ki so peli v vseh slovenskih narečjih. Kljub sijajnemu vremenu se v soboto ni zbralo toliko gledalcev kot pričakovano. Tistim, ki so prišli ni bilo žal, saj so doživeli do konca napeto tekmovalje. Avstrijec Ernst Vettori je imel še vse možnosti osvojiti svetovni pokal. Na žalost se mu je ponesrečil drugi skok, in se je tako prvi dan uvrstil le na devetnajstem mestu. Finc Nykänen je zmagal na 70-metrski skakalnici, pred Felderjem in Neuländtnerjem (oba Avstrija) in s tem že pred zadnjo konkurenco dobil svetovni pokal v smučarskih skokih. Čeprav ima na majhnih skakalnicah še problem, je Franc Wiegeler z drugim skokom prehitel kar devet skakalcev ter se priboril na trinajsto mesto.

Drugi Zahomčan Paul Erat zaradi pomanjkanja treninga tako na 70-metrski, kot tudi na 90-metrski skakalnici za las ni dosegel finala.

Finale svetovnega pokala na Planici:

90 metrska skakalnica:

1. Ernst Vettori (Avs)
2. Andi Felder (Avs)
3. Matti Nykänen (Fin)
4. Primož Ulaga (Jug)
5. Ladislav Dluhos (Cs)
15. Franc Neuländtner (Avs)
28. Franc Wiegeler (Avs)
30. W. Schuster (Avs)
37. Richard Schallert (Avs)

Zaključek svetovnega pokala 1985/86:

1. Matti Nykänen (Fin) 250
2. Ernst Vettori (Avs) 232
3. Andi Felder (Avs) 170
4. Franc Neuländtner (Avs) 157
5. Peka Suorsa (Fin) 148
6. Primož Ulaga (Jug) 145
32. Franc Wiegeler (Avs) 22

70 metrska skakalnica:

1. Matti Nykänen (Fin)
2. Andi Felder (Avs)
3. Franc Neuländtner (Avs)
4. Miran Tepeš (Jug)
5. Vegard Opaas (Nor)
7. Primož Ulaga (Jug)
12. Franc Wiegeler (Avs)
19. Ernst Vettori (Avs)
35. Werner Schuster (Avs)

Paul Erat:

„Rad bi prišel v A-reprezentanco“

Naš tednik: Kako si prišel do tega športa?

Paul Erat: Že v ljudski šoli sem se dobro razumel z Mörtlom in Wiegelerom, ki me je predstavil očetu, ki je trener zahomških skakalcev. Trener mi je dal smuč in opremo in ker sem se v moštvo dobro počutil, sem se kar kmalu navdušil za skakanje. Zelo spodbujali so me pa tudi dobri uspehi Karla Schnabla.

Naš tednik: Kakšne cilje ste si zastavili za naslednje leto?

Paul Erat: Letos imam težave, ker sem zaradi službenih obveznosti nekoliko zaostal v treningu. Moj največji cilj pa je, da bi prišel v A-kader avstrijskih skakalcev.

Naš tednik: Kaj je doslej tvoj največji uspeh?

Paul Erat: Pred dvema letoma sem bil tukaj na Planici v skakanju za svetovni pokal po prvem skoku drugi. Ob končnem seštevku konkurence pa sem postal odličen šesti.

S Planice poroča
M. Fera in
H. Mikel

Zahomčan Franc Wiegeler je letos uspešno zaključil sezono

Franci Wiegeler:

„Oče mi daje še vedno najboljše nasvete“

Naš tednik: Bi lahko razložil, kako se skakalci vežbate med letom?

Franc Wiegeler: Vadimo celo leto skorajda brez počitka. Začnemo že meseca maja v Stamsu s kondicijskimi vajami. V juniju pričnemo z mišičnimi in tehničnimi vajami. Julija in avgusta pa vadimo na skakalnicah z umetno podlago (Mattenschanzen). Oktobra in novembra pa se prične trening na ledenikih. Skupno z očetom pa vedno spet skušava popraviti moje tehnične napake.

Naš tednik: Bil si že v najrazličnejših deželah. Bi nam lahko povedal, kje se počutite kot skakalec najboljše?

Franc Wiegeler: Kar se tiče skakalnic, se počutim najboljše v Obersdorfu, v Oslu in tukaj na Planici. Vzdušje pa je nedvomno najboljše v Oslu, kajti tam aplavdirajo gledalci vsakega skakalca, neglede na daljavo skoka.

Naš tednik: In kaj načrtujete za bodočnost?

Franc Wiegeler: Na majhnih skakalnicah imam še probleme z odskokom, ker mi še primanjkuje moči. V bodoče se bom v treningu posvetil predvsem temu problemu. Kar se pa tiče poklica, bom najprej zaključil gimnazijo v Stamsu, nato bom odslužil vojaški rok, potem pa nameravam pričeti študij tehnične ali matematične smeri.

Play-off brez SBK/Cartrans

Slovenski biljardisti se pretekli teden niso mogli kvalificirati za play-off. Moštvo Gustina Serajnika je kot znano moralo igrati odločilno tekmo doma proti Labotu IV in je presenetljivo podleglo s 5:7. „Zvezdi“ moštva Serajnik in Krištof sta tokrat imela slab dan, le Silvo Kumer je odločil vse svoje tekme zase.

Odločilna tekma za play-off:

Slovenski BK/Cartrans — Labot IV 5:7

Za SBK so točkovali: S. Kumer 3, G. Serajnik in M. Krištof

DSG Sele/Obir — kako naprej?

Selanom trenutno ne dela samo igrišče velike preglavice. V Selah so namreč pred vigrednim prvenstvom izpadli kar trije(!) igralci. Kdor pozna kader selskega moštva ve, kaj to pomeni.

Kako je prišlo do teh izpadov: Martin Hobel se je pri prometni nesreči poškodoval in je v bolnici bil operiran — vratar Silvo Užnik in branilec Joži Čertov pa sta zaradi diferenc z moštvom kratkomalo končala kariero.

Pretekli teden so Selani igrali v Srejah proti Sinči vasi in zgubili gladko 0:4. V голу je igral mladi Oraže, nogometne čevlje pa je zopet obul neo-SAKEC Stanko Gregorič, ki je že pokazal, da je velika okrepitev za selsko moštvo. Zgleda pa, da bo vsa pomoč Gregoriča zamanj, če se Selani med seboj ne bodo razumeli. Prvenstvo se prične za Se-

lane ta teden v Celovcu proti KAC in gotovo bi bili vsi navijači zelo veseli, če bi videli na igrišču poleg novince Gregoriča tudi vratarja Užnika in Čertova.

Tekme Selanov:

v soboto, 29. 3. 1986
ob 16. uri

KAC I — DSG Sele I

Podliga:

1. Št. Andraž	14	7	6	1	21:12	20
2. SK Treibach	14	7	5	2	30:16	19
3. ATSV Wolfsb.	14	8	2	4	36:19	18
4. Št. Leonhard	14	5	7	2	31:20	17
5. ATUS Borovlje	14	6	4	4	22:12	16
6. KAC	14	4	8	2	14:10	16
7. Weltensfeld	15	5	5	4	17:12	15
8. Wutte Ruda	14	5	4	5	18:24	14
9. ASV	14	3	7	4	14:13	13
10. Dobrla vas	14	4	4	6	15:21	12
11. Velikovec	14	2	6	6	11:24	10
12. DSG Obir	14	4	2	8	16:31	10
13. ASKÖ Šmihel	14	2	4	8	13:24	8
14. Vrba	14	1	6	7	16:36	8

1. vigredno kolo:

KAC — DSG Sele, Št. Andraž — Šmihel, St. Leonhard — Weitensfeld, Ruda — Vrba, Dobrla vas — ASV, ATSV Wolfsberg — ATUS Borovlje, Velikovec — Treibach

1. razred C:

1. Wietersdorf	14	11	3	0	55:12	25
2. Vetrinj	14	6	6	2	33:14	18
3. Kotmara vas	14	6	5	3	25:21	17
4. Gospa Sveta	14	6	4	4	25:18	16
5. Oberglan	14	5	5	4	22:22	15
6. Wölfnitz	14	7	1	6	26:28	15
7. Blatograd	14	5	4	5	21:18	14
8. Bilčovs	14	5	4	5	29:27	14
9. Liebenfels	14	4	4	6	22:28	12
10. Metnitztal	13	5	2	6	21:28	12
11. Donau	14	2	7	5	19:22	11
12. Reichenau	14	4	3	7	16:30	11
13. Straßburg	13	3	3	7	17:23	9
14. Kriva vrba	14	2	3	10	5:45	5

1. vigredno kolo:

Kotmara vas — Bilčovs, Oberglan — Straßburg, Metnitztal — Kriva vrba, Reichenau — Wölfnitz, Wietersdorf — Gospa Sveta, Donau — Blatograd, Vetrinj — Liebenfels

Šmihel dobro pripravljen?

Šmihelčani so se vigredi zelo intenzivno pripravljali pod novim trenerjem Motschnigom. Rezultati v pripravljalnih tekmah so bili po vrsti dobri in dajo vsekakor upati. Športni vodja Hans Britzmann: „Prepričan sem, da smo letos bolj šiš kot lani.“ Pretekli konec tedna je Šmihel igral v Pliberku in zgubil le 1:2. Šmihel igra ta teden v Št. Andražu, kjer si naj bi nabral prve točke v boju za obstoj.

1. razred D:

1. Žrelec (Ebental)	14	7	5	2	23:14	19
2. Frantschach	14	8	3	3	29:24	19
3. Sinča vas	14	6	6	2	28:19	18
4. Klopjnj	14	8	1	5	39:23	17
5. Železna Kapla	14	7	3	4	21:14	17
6. Žitara vas	14	7	2	5	24:20	16
7. Globasnica	14	4	7	3	13:11	15
8. Podkrmos	14	6	3	5	22:25	15
9. Metlova	14	4	5	5	18:24	13
10. Pogrče	14	3	7	4	22:29	13
11. Št. Pavel	14	3	4	7	18:27	10
12. Št. Štefan	14	3	3	8	23:29	9
13. Labot	14	3	3	8	19:31	9
14. Grebinj	14	1	4	9	20:29	6

1. vigredno kolo:

Globasnica — Frantschach, Pogrče — Klopjnj, Grebinj — Žrelec, Žitara vas — Metlova, Št. Paul — Železna Kapla, Podkrmos — Labot, Sinča vas — Št. Štefan

„Selan“ Martin Hobel se je pri prometni nesreči poškodoval na kolenu in je bil zaradi tega 14 dni v bolnici. Selski goleador bo prav gotovo izpadel za dva ali tri mesece.

SAK — dve tekmi za veliko noč!

V soboto doma proti SCA Št. Vid, v ponedeljek v Mostiču. To je program slovenskih nogometašev konec tedna. SAK bo prvo vigredno tekmo doma igral zopet na Košatovem igrišču. Pretekli konec tedna je SAK igral prijateljsko tekmo v Magdalenu in jasno zmagal.

Magdalen I — SAK I 1:3
Gole za SAK: Ratajec, Pihorner 2

Magdalen 23 — SAK 23 3:7
Gole za SAK: Rudi Urban 4, Rutar 2, Stern

V soboto, 29. 3. 1986, ob 16. uri

SAK I — SCA Št. Vid I

ob 14.15 uri

SAK 23 — SCA Št. Vid 23

na KOŠATOVEM igrišču

v ponedeljek, 31. 3. 1986,
ob 17. uri

Mostič (Brückl) I — SAK I

ob 15. uri

Mostič 23 — SAK 23
v Mostiču

Koroška liga:

1. Trg (Feldkirchen)	13	11	1	1	45:15	23
2. Obervellach	13	9	2	2	26:14	20
3. Matriel	13	9	1	3	27:14	19
4. SAK	13	6	4	3	19:12	16
5. Rapid Lienz	14	5	4	5	20:18	14
6. Breže	13	5	3	5	16:14	13
7. Mostič (Brückl)	13	5	3	5	12:19	13
8. WAC	14	4	3	7	20:21	11
9. Irschen	13	4	3	6	15:24	11
10. Šmohor	13	3	5	5	14:27	11
11. Pliberk	13	3	4	6	22:20	10
12. SK Magdalen	13	3	3	7	21:29	9
13. PSV/ASK	13	1	5	7	8:20	7
14. SCA Št Vid	13	2	3	8	8:26	7

1. vigredno kolo:

SAK — SCA Št. Vid, Irschen — Matriel, Trg — WAC, Lienz — Magdalen, ASK — Mostič, Pliberk — Šmohor, Breže — Obervellach;

2. vigredno kolo

(Velikonočni ponedeljek)
Mostič (Brückl) — SAK, Matriel — Obervellach, Šmohor — SCA Št. Vid, Magdalen — Breže, WAC — Pliberk, Irschen — PSV/ASK, Trg — Rapid Lienz

Koliko gledalcev je prišlo jeseni na tekme naših klubov?

	doma	na tuje	skupno	
SAK	4360 (622 poprečno)	2700 (450)	7060 (450)	+ 86%
DSG Sele	1750 (250)	2000 (285)	3750 (267)	+ 47%
Šmihel	1700 (242)	1750 (250)	3450 (246)	— 27,08%
				— 8,54%
				— 5%